

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
06.10.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 03.10.2023, 17

Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu põhimäärus

Vastu võetud 23.12.2021 nr 125
[RT I, 31.12.2021, 18](#)
jõustumine 03.01.2022

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.12.2022	RT I, 21.12.2022, 4	01.01.2023
28.09.2023	RT I, 03.10.2023, 16	06.10.2023

Määrus kehtestatakse [isikut tõendavate dokumentide seaduse](#) § 15⁴ lõike 4, [kaitseväeteenistuse seaduse](#) § 11¹ lõike 4, [kodakondsuse seaduse](#) § 2⁴ lõike 5, [kohtuekspertiisiseaduse](#) § 23 lõike 4, [konsulaarseaduse](#) § 12¹ lõike 5, [kriminaalmenetluse seadustiku](#) § 109² lõike 3, [politsei ja piirivalve seaduse](#) § 25⁷ lõike 3, [päästeseaduse](#) § 9² lõike 3, [päästeteenistuse seaduse](#) § 6¹ lõike 3, [vangistusseaduse](#) § 5⁵ lõike 3, [välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse](#) § 13⁷ lõike 5, [välismaalaste seaduse](#) § 279⁴ lõike 5, [väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse](#) § 33¹⁵ lõike 5 ja [vääртеomenetluse seadustiku](#) § 31⁶ lõike 3 alusel. [RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Andmekogu asutamine ja nimetus

(1) Määrusega asutatakse andmekogu, mille ametlik nimetus on automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu (edaspidi *andmekogu*).

(2) Andmekogu ametlik lühend on ABIS.

(3) Andmekogu ingliskeelne nimetus on *Automated Biometric Identification System*.

§ 2. Andmekogu ülesehitus ja liidestatus

(1) Andmekogu peetakse elektroonilise andmekoguna.

(2) Andmekogu on infosüsteemide andmevahetuskihi (edaspidi *X-tee*) kaudu liidestatud teiste andmekogudega ja andmekogul on süüteomenetluse liides, mis on andmekogu otseliides.

(3) Andmekoguga liidestatud teised andmekogud (edaspidi *liidestatud andmekogud*) on:

- 1) Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu;
- 2) Eesti kodakondsuse saanud, taastanud või kaotanud isikute andmekogu;
- 3) elamislubade ja töölubade register;
- 4) isikut tõendavate dokumentide andmekogu;
- 5) konsulaarametniku ametitoimingute ja diplomaatiliste passide andmekogu;
- 6) riiklik rahvusvahelise kaitse andmise register;
- 7) sissesõidukeeldude riiklik register;
- 8) viisaregister;
- 9) välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu.

(4) Süüteomenetluse liidese kaudu ühendatud riiklikule süüteomenetluse biomeetriaregistrile kohaldatakse liidestatud andmekogude kohta sätestatud, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(5) Andmekogu vahetab X-tee kaudu andmeid liidestatud andmekogudega.

(6) Andmekogu vahetab muul turvalist elektroonilist andmevahetust võimaldaval viisil andmeid riikliku süüteomenetluse biomeetriaregistriga.
[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

§ 3. Andmekogu andmete kaitse

(1) Kaitstakse andmekogu andmete:

- 1) käideldavust, tagades andmete kasutatavuse ja õigeaegse kättesaadavuse selleks volitatud isikutele;
- 2) terviklust, välistades andmete tahtmatu või tahtliku muutmise;
- 3) konfidentsiaalsust, tagades andmete kättesaadavuse üksnes volitatud isikutele.

(2) Andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.

(3) Andmekogu turvaklass on K2T3S2, turbeaste on kõrge (H).

§ 4. Näokujutis

Näokujutis käesoleva määruse tähenduses on fotolt tehnilise töötlemise abil saadav kujutis isiku nägu iseloomustavatest füüsilistest tunnustest.

2. peatükk Andmekogu vastutav ja volitatud töötaja

§ 5. Andmekogu vastutav ja volitatud töötaja

(1) Andmekogu vastutav töötaja on Politsei- ja Piirivalveamet, välja arvatud lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete puhul.

(2) Paragrahvides 10, 15 ja 16 sätestatu alusel andmekogusse kantavate andmete puhul on vastutav töötaja Välisministeerium.

(3) Paragrahvides 11, 13, 14, 17–21 ja 36 sätestatu alusel andmekogusse kantavate andmete puhul on vastutav töötaja Eesti Kohtuekspertiisi Instituut.

(4) Andmekogu volitatud töötajad (edaspidi *volitatud töötaja*) on vastavalt liidestatud andmekogust tulenevatele volitustele:

- 1) Kaitsepolitseiamet;
- 2) Kaitsevägi;
- 3) Välisluureamet.

(5) Andmekogu volitatud töötaja andmekogu arendamisel, hooldamisel ja majutamisel on Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus.

§ 6. Vastutava töötaja ülesanded

(1) Politsei- ja Piirivalveamet:

- 1) korraldab andmekogu pidamiseks vajalike projekteerimis- ja arendustööde tegemise;
- 2) määrab andmekogu turvanõuded ja juhhib selle pidamist, andes Välisministeeriumile, Eesti Kohtuekspertiisi Instituudile ja volitatud töötajale selleks vajalikke juhiseid;
- 3) vastutab andmekogus tehtavate toimingute õiguspärasuse eest;
- 4) tagab andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt;
- 5) tagab andmesubjekti ja Andmekatise Inspeksiooni isikuandmetega seotud rikkumisest teavitamise;
- 6) otsustab vastavalt §-s 5 sätestatud pädevusele õigustatud isikute juurdepääsu andmekogule ja tagab selle;
- 7) vastutab andmekogu andmete nõuetekohase väljastamise eest;
- 8) rakendab organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks;
- 9) vastutab koos volitatud töötajaga isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest.

(2) Välisministeerium ja Eesti Kohtuekspertiisi Instituut:

- 1) vastutavad andmekogus tehtavate toimingute õiguspärasuse eest;
- 2) tagavad andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt;
- 3) otsustavad vastavalt §-s 5 sätestatud pädevusele õigustatud isikute juurdepääsu andmekogule ja tagavad selle;

- 4) vastutavad andmekogu andmete nõuetekohase väljastamise eest;
- 5) rakendavad organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks;
- 6) vastutavad koos volitatud töötlejaga isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest;
- 7) teavitavad andmekogu andmete töötlemisel avastatud rikkumistest kohe § 6 lõikes 1 nimetatud vastutavat töötlejat ning võtavad viivitamata tarvitusele kõik vajalikud abinõud rikkumise lõpetamiseks ja täidavad vastutava töötleja sellekohaseid korraldusi;
- 8) teevad Politsei- ja Piirivalveametile ettepanekuid andmekogu arendamiseks.

(3) Andmesubjekti jaoks on isikuandmete töötlemisel kontaktpunktiks Politsei- ja Piirivalveamet, kes tagab ja korraldab vastuste andmise ja suhtluse andmekaitsega seonduvalt. Eesti Kohtuekspertiisi Instituut ja Välisministeerium teevad igakülgset koostööd andmesubjekti pöördumiste lahendamisel vastavalt §-s 5 sätestatud pädevusele.

§ 7. Volitatud töötleja ülesanded

- (1) Volitatud töötleja:
- 1) vastutab andmekogus tehtavate toimingute õiguspärasuse eest;
 - 2) vastutab andmekogu andmete nõuetekohase väljastamise eest;
 - 3) rakendab koos vastutavate töötlejatega organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks;
 - 4) vastutab isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest;
 - 5) teavitab andmekogu andmete töötlemisel avastatud rikkumistest kohe § 6 lõikes 1 nimetatud vastutavat töötlejat ning võtab viivitamata tarvitusele kõik vajalikud abinõud rikkumise lõpetamiseks ja täidab vastutava töötleja sellekohaseid korraldusi;
 - 6) teeb Politsei- ja Piirivalveametile ettepanekuid andmekogu arendamiseks.
- (2) Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus:
- 1) tagab andmekogu küberturvalisuse, sealhulgas andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja salastatuse, õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
 - 2) tagab vastutavatele töötlejatele andmekogu andmete nõuetekohase väljastamise tehnilise võimekuse;
 - 3) tagab andmekogu majutamiseks vajaliku infotehnoloogilise keskkonna ja selle tehnilise valmisoleku;
 - 4) vastutab turbealase info pideva analüüsimise ja turvariskide väljaselgitamise eest;
 - 5) tagab teenuse intsidentide käsitlemise;
 - 6) tagab andmete kustutamise ja arhiveerimise tehnilise võimekuse;
 - 7) teavitab andmekogu andmete töötlemisel avastatud rikkumistest kohe § 6 lõikes 1 nimetatud vastutavat töötlejat ning võtab viivitamata tarvitusele kõik vajalikud abinõud rikkumise lõpetamiseks ja täidab vastutava töötleja sellekohaseid korraldusi;
 - 8) teeb Politsei- ja Piirivalveametile ettepanekuid andmekogu arendamiseks;
 - 9) auditeerib infosüsteemi turvameetmete rakendamist ja edastab andmekogu puudutavad tulemused vastutavatele töötlejatele.

3. peatükk

Andmekogusse kantavad andmed

1. jagu

Isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

1. jaotis

Isikut tõendava dokumendi taotleja andmed

§ 8. Isiku tuvastamise või isikusamasuse kontrollimisega seotud andmed

Isiku tuvastamise või isikusamasuse kontrollimise ja tuvastatava isiku kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 9. Isikut tõendava dokumendi taotlejaga seotud andmed

Eesti kodaniku passi, isikutunnistuse, elamisloakaardi, digitaalse isikutunnistuse, välismaalase passi, meresõidutunnistuse, meremehe teenistusraamatu, ajutise reisidokumendi ja pagulase reisidokumendi taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

2. jaotis

Andmekogusse kantavad diplomaatilise passi kasutaja andmed

§ 10. Diplomaatilise passi kasutaja andmed

Diplomaatilise passi kasutaja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

2. jagu

Kaitseväeteenistuse seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 11. Andmed demineerimistööga seotud sõjaväelise auastmega rahuaja ametikohale nimetatud tegevväelase kohta, kes on daktüloskopeeritud

(1) Kaitseväes demineerimistööga seotud sõjaväelise auastmega rahuaja ametikohale nimetatud tegevväelaselt kaitseväeteenistuse seaduse § 92¹ alusel võetud jälgede korral kantakse andmekogusse:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Lõikes 1 nimetatud isikuandmeid töödeldakse pseudonüümitud kujul.

3. jagu

Kodakondsuse seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 12. Eesti kodakondsuse saamist või taastamist taotleva ja Eesti kodakondsuse saanud või taastanud isiku andmed

Eesti kodakondsuse saamist või taastamist taotleva ja Eesti kodakondsuse saanud või taastanud isiku kohta kantakse andmekogusse foto või näokujutis.

4. jagu

Kohtuekspertiiisiseaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 13. Andmed riikliku ekspertiisiasutuse töötaja kohta, kes on daktüloskopeeritud

(1) Riiklikus ekspertiisiasutuses töötavalt isikult kohtuekspertiiisiseaduse § 36 alusel võetud jälgede korral kantakse andmekogusse:

- [RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]
- 1) sõrme pööratud jäljed;
 - 2) sõrme vajutusjäljed;
 - 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Lõikes 1 nimetatud isikuandmeid töödeldakse pseudonüümitud kujul.

§ 14. Isiku taotluse alusel andmekogusse kantavad andmed isiku daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(1) Isiku taotluse alusel temalt kohtuekspertiiisiseaduse § 20 lõike 1 alusel võetud jälgede korral kantakse andmekogusse:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Isiku taotluse alusel temalt kohtuekspertiisiseaduse § 20 lõike 1 alusel võetud näokujutise korral kantakse andmekogusse:

- 1) näo otsevaade;
 - 2) näo parem ja vasak profiil;
 - 3) näo parem ja vasak poolprofiil.
- [RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

5. jagu

Konsulaarseaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 15. Andmekogusse kantavad andmed Eesti kodaniku passi ja isikutunnistuse väljaandmise taotluse edastamisel ja e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljastamisel

Eesti kodaniku passi või isikutunnistuse taotluse edastamisel ja e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljastamisel kantakse andmekogusse taotleja sõrmejäljekujutised.

§ 16. Andmekogusse kantavad andmed elamisloa ja elamisloakaardi taotluse edastamisel

Elamisloa ning elamisloakaardi taotluse edastamisel kantakse andmekogusse taotleja sõrmejäljekujutised.

6. jagu

Kriminaalmenetluse seadustiku alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 17. Kriminaalmenetluse seadustiku alusel andmekogusse kantavad andmed isiku daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(1) Kriminaalmenetluse seadustiku alusel daktüloskopeeritud isiku kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Isikult võetud näokujutise kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) näo otsevaade;
 - 2) näo parem ja vasak profiil;
 - 3) näo parem ja vasak poolprofiil.
- [RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

§ 18. Sündmuskoha ja muu objekti vaatlusel kogutud naha papillaarkurrustiku jälgede ja näokujutise andmed

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

Andmekogusse kantakse sündmuskohalt või muult objektilt kogutud naha papillaarkurrustiku jälgede ja näokujutise andmed.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

7. jagu

Politsei ja piirivalve seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 19. Daktüloskopeeritud politseiametniku andmed

(1) Politseiametnikult politsei ja piirivalve seaduse § 45¹ alusel võetud jälgede korral kantakse andmekogusse:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Lõikes 1 nimetatud isikuandmeid töödeldakse pseudonüümitud kujul.

8. jagu

Päästeteenistuse seaduse ja päästeseaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

[RT I, 21.12.2022, 4- jõust. 01.01.2023]

§ 20. Daktüloskopeeritud päästeametniku ja abidemineerija andmed

(1) Demineerimistöoga seotud päästeametnikult päästeteenistuse seaduse § 7³alusel ja abidemineerijalt päästeseaduse § 36²alusel võetud jälgede korral kantakse andmekogusse:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Lõikes 1 nimetatud isikuandmeid töödeldakse pseudonüümitud kujul.

[RT I, 21.12.2022, 4- jõust. 01.01.2023]

9. jagu

Vangistusseaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 21. Andmekogusse kantavad andmed kinnipeetava daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(1) Daktüloskopeeritud kinnipeetava kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Kinnipeetavalt võetud näokujutise kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) näo otsevaade;
- 2) näo parem ja vasak profiil;
- 3) näo parem ja vasak poolprofiil.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

10. jagu

Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 22. Rahvusvahelise kaitse taotleja andmed

Rahvusvahelise kaitse taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 23. Pagulase staatuse või täiendava kaitse saanud välismaalase perekonnaliikme andmed

Pagulase staatuse või täiendava kaitse saanud välismaalase perekonnaliikme kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 24. Ajutise kaitse alusel elamisloa taotleja andmed

Ajutise kaitse alusel elamisloa taotleja kohta kantakse andmekogusse foto.

11. jagu

Välismaalaste seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

1. jaotis

Viisamenetluses andmekogusse kantavad andmed

§ 25. Viisataotluse andmed

(1) Lennujaama transiidiviisa, piiripunktis erandina antud viisa ja lühiajalise viisa taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto;
- 2) sõrmejäljekujutised.

(2) Pikaajalise viisa taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 26. Eestis ajutise viibimise aja pikendamise andmed

Viibimisaja pikendamise taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto;
- 2) sõrmejäljekujutised.

2. jaotis Elamislubade ja töölubade menetlustes andmekogusse kantavad andmed

§ 27. Tähtajalise elamisloa taotlemisel ja selle pikendamisel andmekogusse kantavad andmed

(1) Tähtajalise elamisloa taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

(2) Tähtajalise elamisloa pikendamise taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 28. Tähtajalise elamisloa taotlemisel kriminaalmenetluses osalemiseks andmekogusse kantavad andmed

Välismaalase kohta, kellele taotletakse tähtajalist elamisluba või selle pikendamist kriminaalmenetluses osalemiseks, kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 29. Püsivalt Eestisse elama asumiseks antava tähtajalise elamisloa andmise menetlemisel välismaalase kohta andmekogusse kantavad andmed

Välismaalase kohta, kelle püsivalt Eestisse elama asumiseks antava tähtajalise elamisloa andmise menetlus algatati välismaalaste seaduse § 210³ alusel, kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 30. Pikaajalise elaniku elamisloa ja selle taastamise taotlemisel andmekogusse kantavad andmed

Pikaajalise elaniku elamisloa ja selle taastamise taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

3. jaotis Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise menetluses andmekogusse kantavad andmed

§ 31. Välismaalase andmed

Välismaalase kohta, kelle lühiajalise Eestis töötamise registreerimist taotletakse, kantakse andmekogusse foto või näokujutis.

12. jagu

Euroopa Liidu kodaniku seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 32. Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliikme tähtajalise elamisõiguse ja selle pikendamise taotlemisel andmekogusse kantavad andmed

Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliikme tähtajalise elamisõiguse ja selle pikendamise taotlemisel kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto;
- 2) sõrmejäljekujutised.

§ 33. Euroopa Liidu kodaniku ja tema perekonnaliikme alalise elamisõiguse registreerimisel andmekogusse kantavad andmed

Euroopa Liidu kodaniku ja tema perekonnaliikme alalise elamisõiguse registreerimisel kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) Euroopa Liidu kodaniku puhul foto ja sõrmejäljekujutised;
- 2) Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliikme puhul foto ja sõrmejäljekujutised.

13. jagu

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse alusel andmekogusse kantavad andmed

1. jaotis

Sissesõidukeelu kohaldamise menetluses andmekogusse kantavad andmed

§ 34. Välismaalase andmed

Kui need andmed on olemas, kantakse välismaalase kohta andmekogusse järgmised andmed:

- 1) foto või näokujutis;
- 2) sõrmejäljekujutised.

2. jaotis

Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste Eestis viibimise ja Eestist lahkumise kohustuse täitmisega seotud menetlustes andmekogusse kantavad andmed

§ 35. Eestis seadusliku aluseta viibiva ja viibinud välismaalase andmed

Eestis seadusliku aluseta viibiva või viibinud välismaalase kohta kantakse andmekogusse:

- 1) otse- ja külgvaates foto;
- 2) sõrmejälje- ja peopesakujutis.

14. jagu

Väärteomenetluse seadustiku alusel andmekogusse kantavad andmed

§ 36. Väärteomenetluse seadustiku alusel andmekogusse kantavad andmed isiku daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(1) Väärteomenetluse seadustiku alusel daktüloskopeeritud isiku kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Isikult võetud näokujutise kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) näo otsevaade;
 - 2) näo parem ja vasak profiil;
 - 3) näo parem ja vasak poolprofiil.
- [RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

4. peatükk

Andmete töötlemine ja säilitamine

§ 37. Andmete töötlemisel asjakohase seaduse ja liidestatud andmekogu põhimääruse kohaldamine

Asjakohases seaduses ja selle alusel kehtestatud, § 2 lõigetes 3 ja 4 nimetatud andmekogude põhimääruses sätestatud kohaldatakse andmeandjatele ja andmete andmekogusse kandmise alusdokumentidele ning järgmistele andmete töötlemise toimingutele:

- 1) andmekogusse andmete esitamine ja kandmine;
- 2) andmete õigsuse tagamine;
- 3) ebaõigete andmete parandamine;
- 4) andmete väljastamine.

§ 38. Paragrahvides 8, 9 ja 10 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt 15 aastat, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse 50 aastat.

(2) Andmekogu arhiiviosale kehtestatakse juurdepääsu piirangud ja neid andmeid tavakasutajale ei kuvata.

(3) Andmekogu arhiiviosasse kantud andmeid võib töödelda üksnes juhul, kui identiteediandmetes on vastuolu, mis vajab täiendavat kontrollimist.

(4) Andmekogu vastutav töötleja määrab oma ametniku või töötaja andmekogu volitatud peakasutajaks, kes vastutab andmete õigeaegse arhiveerimise ja arhiveeritud andmetele juurdepääsu andmise eest. Andmekogu vastutav töötleja määrab ametnikud või töötajad, kellel on õigus pääseda andmekogu arhiveeritud andmetele ligi ulatuses, mis on vajalik nende ameti- või tööülesannete täitmiseks.

§ 39. Paragrahvides 11, 13, 19 ja 20 nimetatud andmete säilitamine

Daktüloskopeerimisel saadud ja andmekogusse kantud biomeetrilised andmed kustutatakse järgmiselt:

1) kohtuekspertiisiseaduse § 36 lõike 3 alusel andmekogusse kantud riikliku ekspertiisiasutuse töötaja andmed kohtuekspertiisiseaduse § 36 lõike 4 kohaselt;
[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

2) politsei ja piirivalve seaduse § 45¹lõike 3 alusel andmekogusse kantud politseiametniku andmed politsei ja piirivalve seaduse § 45¹lõike 4 kohaselt;

3) päästeteenistuse seaduse § 7³lõike 3 alusel andmekogusse kantud demineerimistöoga seotud päästetametu andmed päästeteenistuse seaduse § 7³lõike 4 kohaselt;
[RT I, 21.12.2022, 4- jõust. 01.01.2023]

4) kaitseväeteenistuse seaduse § 92¹lõike 3 alusel andmekogusse kantud demineerimistöoga seotud sõjaväelise auastmega rahuaja ametikohale nimetatud tegevvälase andmed kaitseväeteenistuse seaduse § 92¹lõike 4 kohaselt;

5) päästeseaduse § 36²lõike 3 alusel andmekogusse kantud demineerimistöoga seotud abidemineerija andmed päästeseaduse § 36²lõike 4 kohaselt.
[RT I, 21.12.2022, 4- jõust. 01.01.2023]

§ 40. Paragrahvis 12 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt 20 aastat, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse alaliselt.

(2) Andmekogu andmed arhiveeritakse ja juurdepääs arhiiviosasse kantud andmetele antakse § 38 lõigetes 2–4 sätestatud korras.

§ 41. Paragrahvides 14, 17, 18, 21 ja 36 nimetatud andmete säilitamine ja kustutamine

(1) Isiku daktüloskopeerimisel ja näokujutise võtmisel saadud biomeetrilisi andmeid säilitatakse 40 aastat kandmisest arvates, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Pärast nimetatud tähtaja möödumist kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(2) Andmekogu arhiiviosas säilitatakse isikute daktüloskopeerimisel ja näokujutise võtmisel saadud biomeetrilisi andmeid 35 aastat, mille järel need kustutatakse.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(3) Sündmuskohalt kogutud või muult objektilt võetud naha papillaarkurrustiku jälgi ja näokujutist säilitatakse andmekogus kuni isikuga seostamiseni, mille järel isikuga seostatud jälg suletakse, või isikuga seostamata jäämise korral 75 aastat, mille järel need kustutatakse.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(4) Isiku õigeksmõistmisel, kriminaalmenetluse lõpetamisel kriminaalmenetluse seadustiku § 200 alusel või väärteomenetluse lõpetamisel väärteomenetluse seadustiku § 29 lõike 1 punktide 1–3 ja 5–7 alusel kustutatakse isiku daktüloskopeerimisel ja näokujutise võtmisel saadud biomeetrilised andmed andmekogust kohtuotsuse, prokuratuuri, uurimisasutuse või kohtuvälise menetleja määruse alusel 14 päeva jooksul.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(5) Kriminaalmenetluse seadustiku § 100 lõike 1¹ alusel välistamise eesmärgil kogutud võrdlusandmeid ei kanta andmekogusse või kustutatakse kohe pärast võrdlusuuringu tegemist.

(6) Kriminaalmenetluse seadustiku § 99 lõike 2 alusel andmekogusse kantud isikustamata naha papillaarkurrustiku jälgi ja näokujutist säilitatakse 75 aastat või kuni isikuga seostamiseni.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(7) Süütegude avastamiseks kasutatakse ja vajaduse korral väljastatakse menetleja põhjendatud taotluse või ekspertiisimääruse alusel andmekogu arhiivis olevaid süütegude menetlemise, avastamise või ärahoidmise eesmärgil kogutud andmeid, kui kriminaalmenetluse esemeks on esimese astme kuritegu või tahtlikult toimepandud teise astme kuritegu, mille eest on karistusena ette nähtud vähemalt kuni kolm aastat vangistust.

§ 42. Paragrahvides 15 ja 16 nimetatud andmete säilitamine

Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse neli kuud arvates taotluse edastamisest Politsei- ja Piirivalveametile.

§ 43. Paragrahvides 22–24 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt kümme aastat, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse 40 aastat.

(2) Andmekogu andmed arhiveeritakse ja juurdepääs arhiiviosasse kantud andmetele antakse § 38 lõigetes 2–4 sätestatud korras.

§ 44. Paragrahvides 25 ja 26 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt viis aastat, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse 75 aastat.

(2) Andmekogu andmed arhiveeritakse ja juurdepääs arhiiviosasse kantud andmetele antakse § 38 lõigetes 2–4 sätestatud korras.

§ 45. Paragrahvides 27–30, 32 ja 33 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt 20 aastat, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse alaliselt.

(2) Andmekogu andmed arhiveeritakse ja juurdepääs arhiiviosasse kantud andmetele antakse § 38 lõigetes 2–4 sätestatud korras.

§ 46. Paragrahvis 31 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt kümme aastat, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse 15 aastat.

(2) Andmekogu andmed arhiveeritakse ja juurdepääs arhiiviosasse kantud andmetele antakse § 38 lõigetes 2–4 sätestatud korras.

§ 47. Paragrahvis 34 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse alalise sissesõidukeelu puhul alaliselt.

(2) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse tähtjalise sissesõidukeelu puhul aktiivselt kümme aastat pärast tähtjalise sissesõidukeelu tähtaja lõppemist, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse alaliselt.

(3) Andmekogu andmed arhiveeritakse ja juurdepääs arhiiviosasse kantud andmetele antakse § 38 lõigetes 2–4 sätestatud korras.

§ 48. Paragrahvis 35 nimetatud andmete säilitamine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt kümme aastat välismaalase lahkumiskohustuse täitmise päevast arvates, peale mida kantakse andmed eraldi andmekogu arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse alaliselt.

(2) Kui välismaalase lahkumiskohustus tühistatakse või tunnistatakse kehtetuks, säilitatakse andmeid andmekogus aktiivselt kümme aastat välismaalase lahkumiskohustuse tühistamise või kehtetuks tunnistamise päevast arvates.

(3) Andmed, mida ei säilitata andmekogus alaliselt, kustutatakse lõikes 2 ette nähtud säilitustähtaja möödumisel.

(4) Andmekogu andmed arhiveeritakse ja juurdepääs arhiiviosasse kantud andmetele antakse § 38 lõigetes 2–4 sätestatud korras.

5. peatükk

Juurdepääs andmekogu andmetele

§ 49. Andmekogu andmetele juurdepääs ja selle võimaldamise viisid

(1) Andmekogu kasutatakse ja juurdepääs selle andmetele võimaldatakse liidestatud andmekogu või otseliidese kaudu.

(2) Juurdepääs andmekogu andmetele on vastutava ning volitatud töötleja ametnikel ja töötajatel neile teenistus- ja tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses ning järelevalveasutusel talle seadusega pandud ülesannete täitmiseks.

(3) Vastutava ja volitatud töötleja kasutaja juurdepääsu õigused antakse liidestatud andmekogus.

(4) Süüteomenetluse liidese kasutamise õigus on üksnes Eesti Kohtuekspertiisi Instituudil ning seal töödeldakse § 5 lõikes 3 nimetatud andmeid.

(5) Süüteomenetluse liidese kasutaja juurdepääsu õigused antakse kohtuekspertiisiseaduse §-s 19 sätestatud korras.

[RT I, 03.10.2023, 16- jõust. 06.10.2023]

(6) Juurdepääs andmekogule on Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse töötajatel neile tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses ning andmekogu arendaval või hooldaval isikul arendus- või hoolduslepingus sätestatud ulatuses ja tingimustel.

(7) Kolmandale isikule, kellel on seadusest tulenev andmekogus olevatele isikuandmetele juurdepääsu õigus, annab juurdepääsu Politsei- ja Piirivalveamet, Välisministeerium või Eesti Kohtuekspertiisi Instituut vastavalt §-s 5 sätestatud pädevusele.

(8) Paragrahvi 2 lõikes 3 nimetatud liidestatud andmekogu vastutav töötleja vastutab selle eest, et isikule juurdepääsu õiguste andmine oleks õigustatud ja vajalik.

6. peatükk

Järelevalve tegemine, andmekogu pidamise rahastamine ja likvideerimine

§ 50. Järelevalve tegemine

(1) Järelevalvet andmekogu pidamise üle teevad andmekogu vastutavad töötlejad ja avaliku teabe seaduse §-s 44 nimetatud asutused vastavalt õigusaktides sätestatud pädevusele.

(2) Vastutavad töötajad viivad vähemalt üks kord kalendriaastas läbi järelevalve andmekogu kasutamise üle, mille käigus kontrollitakse, kas andmete töötlemisel peetakse kinni seadustest, käesolevast määrusest ning vastutava töötaja juhistest ja korraldustest. Välisministeerium ja Eesti Kohtuekspertiisi Instituut teavitavad Politsei- ja Piirivalveametit kontrolli läbiviimisest ning selle tulemustest.

(3) Kontrollitavad andmekogu andmete töötlemise toimingud valitakse juhusliku valiku põhimõttel.

§ 51. Andmekogus tehtud toimingute kohta teabe säilitamine

(1) Andmekogu kasutamise õiguspärasust kontrollitakse tarkvaraga ja organisatsiooniliste meetmetega. Isikuandmete töötlemise toimingud logitakse isikuandmete kaitse seaduse § 36 kohaselt. Isikuandmete töötlemise toimingute kohta võib säilitada ka muid logisid, mis on vajalikud andmekogu andmete kasutamise õiguspärasuse kontrollimiseks.

(2) Logiandmeid säilitatakse kümme aastat päringu või kande tegemisest arvates.

§ 52. Andmekogu pidamise rahastamine

Andmekogu pidamise kulu kaetakse Politsei- ja Piirivalveametile ning andmekogu majutajale riigieelarvest selleks eraldatud rahast.

§ 53. Andmekogu likvideerimine

Andmekogu likvideeritakse seaduse alusel.

7. peatükk Rakendussätted

§ 54. Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määruse nr 262 „Riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse kord” muutmise

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 55. Vabariigi Valitsuse 7. juuni 2013. a määruse nr 90 „Riikliku sõrmejälgede registri asutamine ja registri pidamise põhimäärus” muutmise

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]